

Előadások

Helyi csoportjaink összefüggéseit mindig hasznosan színesítik új szakmai elgondolások, eredmények, élménybeszámolók, különösen, ha ezek megfelelő képanyaggal is ellátottak. Szakmai látókörünk tágítását, összetartozásunk erősítését szolgálja, ha a másutt bemutatottakat minél többen megismerhetjük.

Kérünk ezért mindenkit, akinek erre a célra kész anyaga van, vagy ilyenek összeállítására kész, jelezze ezt a pontos téma, hozzávetőleges időtartam, megjelenítési jelleg (előadás, felolvasható szöveg, vetítés stb.) és a hozzá rendelkezésre álló eszközök (dia, video, film) megjelölésével lapunk szerkesztőségének, hogy közreadhassuk.

Az Oroszország csernozjomtalajain álló, a Nagy Péter cár flottaépítését, valamint a későbbi nagy vasútépítések talpfaszükségletét átvészelt, maradvány tölgyeseket ma 150 éves vágáskorral kezelik. Mutatóban számláló üzemmód is létezik, a természetes felújítás a korábbi eredménytelenségek után ma már csak 10%-nyi. Az erdősítések zöme magvetéssel vagy csemetével, sorosan, esetleg fészkesen történik. A mesterséges erdősítések nem maradnak el a természetesektől, növekedésben pedig még túl is tesznek ezeken.

A múlt század végén kezdődött telepítések folyamán a sorosvetés 1x0,7 m-es, a fészkek mérete 2 m²-es volt 4,2x3,2 méteres kötésben. A 75 éve folyó kísérletek azt mutatták, hogy a tág hálózat (4100 db/ha) a szorossal szemben (10 200 db/ha) mind tömegteljesítményben, mind faminőségben kedvezőtlenebb. A sortávolságot 1,5-2 m-nél nagyobbra nem szabad venni. Figyelmeztetnek az eredmények arra is, hogy a csemetével való erdősítés mind növekedésben, mind faminőségben alatta marad a magvetésesnek. A gyökérzet alakulása meghatározó a tölgyesek növekedésére. Minél hosszabb az oldalgyökér a főgyökérhez viszonyítva, annál erőteljesebb a hajtás. Ez a termőhelyhez és a genotípushoz kötött, ezt a telepítés folyamán figyelembe kell venni. Erősen elágazó származások határtermőhelyek - árterek és szíkek - erdősítésére alkalmasak.

(AFZ 1991. 13. Ref.: Jérôme R.)

Észvesztő, avagy a holnap kérdése

Az ebből az évezredből még hátralévő évekre visszaemlékező közeli és kései utódok a bőség zavarával kell, hogy megbirkózzanak, ha pl. a hazai erdészetet röviden akarják majd jellemezni.

Az már biztosnak mondható, hogy a „bőség zavara”, a „minden jó, ha a vége jó” szólások, vagy a „nyerő” jelző kimaradnak a pozitív gazdasági megítélést kényszeredetten erőltetők gondolataiból.

Ha a huszonegy, mint szerencseszám, hatni volna képes erdészetileg, akkor a hirtelenjében lajstromba vett állami erdőgazdaságok akár nyerők is lehetnének, szemben a több helyről hallható „fuccs-veszéllyel”. Ebben a vonatkozásban tehát hibádzik a szerencse, azonban gondoljunk bele: a huszonegyedik század küszöbén állunk(!), stabilan. Egész száz évnyi időnk van a szerencse beteljesedéséhez! És hol érvényesüljön a „minden kezdet nehéz” mondás lényege, ha nem a dolgok elején?

A mostani kezdetek főként azoknak jelentenek nehézséget, akik hosszú szolgálat teljesítése után kényszerülnek elhagyni az erdészeti pályát. Átfogó ismeretek híján is gyanítom, hogy nem kevesen vannak! A kiebrudalás, kiakolbóltás nyilvánvaló indoka: általában sokan vagyunk a jövedelmezőséghez képest. Mostanság csak kiakolbóltással (divat?) tudunk – az alaptevékenység szintjén – átmenetileg szembetűnő sikereket kicsikarni. A különféle, iparszerű dolgaink privatizálásával a mind valóságosabb árakat is megfizetjük, hogy a külső prosperálást serkentve, a külső tőke gyors megtérülését is segítve, vegetáljunk ilyen-olyan áron „kínált” erdősítésünkkel, faanyagunkból, végtelenül olcsó időnk lassú pergése közben. Az idejüket másutt kitölteni kényszerült kollégáink szellemi kincsét is elvesztjük, sok esetben végleg: hogy mennyi ez az érték, azt akkor mérhetjük fel igazán, amikor valamely más profilú körben látjuk kiteljesedni a sikert! És ahogyan van igazság abban, hogy profilt is kell váltani, hogy „Navigare necesse est”, ugyanúgy erdőlni is kell!

Kell, annak ellenére, hogy a módszeres erdőgazdálkodásnak régebben felismert gazdasági buktatója változatlanul érvényesül. A XIX. században élt gazdálkodó, közgazdász: *Friedrich Kirchoff* megélt tapasztalata, mely szerint jelentékeny erdők birtokosa sem folytathat módszeres erdőgazdálkodást, ha más jövedelme nincs, ma mindinkább kicsapódó axióma körvonalait ölti. Az alaptevékenység jövedelmére alapozó erdészet, megtizedelven a szaktudását, mennyiben marad képes elvi módszeres gazdálkodásra? Az össz-ész bizonyos hányadának elvesztése további jövedelemcsökkenést is okoz (talán nem látványosat), ismét ráébresztvén, hogy általában sokan vagyunk a jövedelmezőséghez képest.

Én nem tudom, hogy mikor nem leszünk sokan a jövedelmezőséghez képest, csak azt tudom, hogy a módszeres erdőgazdálkodáshoz egy darabka területen elkezdtünk kevesek lenni! Mellesleg ezzel a létszámosdival kapcsolatban nem lenne jó úgy járni, mint egykori szakavató mesterem egyik válaszával, fogas kérdésemre: „Fiam, ezt én nem tudom, de rajtam kívül ezt senki sem tudja!”

Visszatérve a szerencse dolgához, befejezésül hadd lelkesüljek: nagy szerencsénk, hogy az erdők más, meggyökerezett polgárai (fák, cserjék, fűvek stb.) még nem kényszerülnek hátat fordítani a szakmának!

Apátóczy István
ker. v. erdész